

„Jednorázová úprava maturity nebude mít na náš vzdělávací systém skoro žádný dopad. Velmi negativní dopad ale bude mít to, že jsme v podstatě na jeden rok plošně zavřeli školy. Nejdéle ze všech, bez snahy hledat řešení. To bude mít dopad na systém, žáky a potažmo i celou společnost na léta dopředu,“ říká senátor Jiří Růžička v textu, který shrnuje názory odborníků na upravenou podobu maturit (aktualne.cz).

Krátce

- **Ministr Plaga oznámil další úpravy v maturitě, ústní zkouška z jazyků nemá být povinná.** Ministr Plaga v pondělí označil [návrh premiéra Babiše](#) na úřední maturitu za devalvaci vzdělávání a oznámil, že dokončuje další úpravy maturit ve spolupráci se školskými asociacemi (irozhlas.cz). Už v úterý [Deník N zveřejnil detaily připravovaných úprav](#) (denikn.cz). K maturitě měli do říct i studenti, například na instagramovém účtu [Spravedlivá maturita](#). „Hrozně moc bych si přála normálně chodit do školy a mít normální maturitu, ale vzhledem k tomu, že to nejde, přijdou mi současné podmínky nefér,“ [citovala CNN Prima NEWS](#) názory několika letošních maturantů. Andrej Babiš přišel s nápadem na „třířychlostní“ maturitu a [vysloužil si za to kritiku svého vlastního ministra](#) (novinky.cz). O pár hodin později připustil, že to nebyl dobrý nápad, [a vrátil se k maturitě úřední](#) (irozhlas.cz). „Do čeho se premiér vloží, tam je bordel,“ řekl později [na adresu premiéra poslanec TOP 09 Dominik Feri](#) (idnes.cz). Ve středu odpoledne oznámil ministr Plaga na tiskové konferenci [upravenou podobu maturit \(ČT24\)](#), přehledně ji [popsal například seznamzpravy.cz](#). Ředitelka gymnázia Renata Schejbalová označila Plagův návrh za přijatelný kompromis, [předseda České středněškolské unie Viktorie René Schilke](#) má výhrady hlavně k posunutí termínů, které se přiblížily k přijímacím zkouškám na vysoké školy (novinky.cz). CNN Prima News citovala učitele, kteří jsou přesvědčení, že si studenti podobu maturity nemají určovat. Jiří Trávníček ze Spravedlivé maturity naopak stále jedná s poradcí premiéra o dalších úpravách například pro případ, že by se [maturity nepodařilo uskutečnit ani v posunutém termínu](#) (CNN Prima News). „Pořád se mluví o maturantech, ale o nás ani slovo,“ stěžují si studenti vyšších odborných škol, úlevy při závěrečné zkoušce nemají ani ti, [kdo pracují na covidových jednotkách](#) (CNN Prima News).
- **Na stole je opakování ročníků, v úvahu by přicházelo u učňů, kterým chybí praxe.** „Řeší se to. V současné chvíli takový instrument neexistuje. Zrovna včera (ve čtvrtek, pozn. red.) jsme měli schůzku s ministerstvem přesně k tomuto tématu,“ cituje Josef Mačí ústředního školního inspektora Tomáše Zatloukala. Podle textu zveřejněného na seznamzpravy.cz by mohli poslední ročník opakovat [žáci středních škol, kde výuka stojí na odborném výcviku](#) (seznamzpravy.cz).
- **Uplynul už rok od chvíle, kdy vláda ze dne na den poprvé zavřela školy.** „V Česku tehdy bylo 39 potvrzených případů nákazy koronavirem, čísla však celosvětově rychle rostla a například Itálie ten den vyhlásila celostátní karanténu,“ [připomíná seznamzpravy.cz](#). Tereza Dornáková spočítala, [jak dlouho byli doma žáci jednotlivých ročníků](#) (seznamzpravy.cz). „Kdybychom nepodlehli iluzi, že covid už tu není, protože by nám to určitě umožnilo udržet školy déle v chodu a nemuseli jsme v říjnu úplně zavřít první stupně,“ [odpověděl v rozhovoru ministr školství Robert Plaga](#) na otázku, co by býval udělal jinak (irozhlas.cz). Žáků, kteří nejsou online, od minulého března ubylo. „Na druhou stranu se zvyšuje podíl těch, kteří sice podmínky pro distanční nebo online výuku mají, ale vypadávají z ní. A zvyšuje se také podíl absencí,“ [připouští ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal](#) (Český rozhlas). Část dětí z výuky úplně vypadla, [na některých školách si stále chodí pro úkoly na papíře \(ČT24\)](#). „Kromě toho, že jsou všechny děti samozřejmě omrzelé a znuděné, tak i jedničkáři už jsou po roce, co sedí doma, bez motivace,“ [cituje irozhlas.cz ředitele základní školy v Chýni u Prahy Jaroslava Nováka](#). Jak je to ovlivní do budoucna? „Ještě bude záležet i na tom, jak se s tím popere po návratu do škol. Neznámá to, že roste ztracená generace, ale kroky, které podnikneme potom, hodně ovlivní, jak to celé dopadne,“ myslí si Václav Korbel z think tanku IDEA. Dopady budou dlouhodobé, [projeví se například v motivaci dokončit střední školu](#) (Český rozhlas).
- **Pětina žáků je z rodin ohrožených chudobou, i po roce lockdownu jsou v kontaktu se školou.** Zuzana Hronová v rámci projektu Chytré Česko popisuje příběh školy ve Velkých Hamrech na Jablonecku, kam chodí i děti z vyloučené lokality. „Díky systematické práci a komunikaci se podařilo zamezit neomluvené absenci, děti chodí do školy rády a rodiče nám věří,“ [cituje ředitelku školy Zdeňku Juklovou](#). Během lockdownu sbírají plody dlouhodobé práce s rodinami. Pomáhá jim i to, že je škola v kontaktu s terénními pracovníci a sociálními službami. „Je to o hierarchii lidských potřeb. Když řeším, že nemám kde bydlet, nemám práci a ani jídlo pro děti, potřeba vzdělávání mizí někde v propadlišti,“ vysvětluje zástupkyň ředitelky Kateřina Mannová.
- **„Ve čtrnácti letech mladý člověk často neví, co by měl dělat, to se tříbí až postupně,“ říká v rozhovoru s Jitkou Polanskou umělecký řezbář Jarmil Brynda.** Před sedmnácti lety se stal mistrem odborného výcviku na waldorfském učilišti v Příbrami. Během tří let podle něj pocítil kouzlo truhlářiny většina jeho žáků (eduzin.cz).
- **Do škol v České Lípě chodí zhruba čtyři sta mongolských dětí, většina rodičů neumí česky.** „Na dálku přes počítač to nejde, to si nemůžeme dovolit, ztratili bychom je,“ [cituje CNN Prima News ředitele základní školy Špičák v České Lípě Libora Šmejdu](#), kam dochází asi sedmdesát mongolských dětí. Ti teď chodí několikrát týdně do školy na individuální konzultace.

V souvislostech

NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY MÁ ROZDĚLIT VÍCE NEŽ 170 MILIARD, DO VZDĚLÁVÁNÍ JICH PŮJDE ZHRUBA DVACET. ZATÍM SE O NICH JEDNÁ ZA ZAVŘENÝMI DVĚŘMI

Zatím potichu se připravuje konečná verze národního plánu obnovy (NPO). Ten má v příštích několika letech rozdělit více než 170 miliard korun, které jsou pro Česko vyčleněny v rámci tzv. Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility, RRF). [Definitivní verze českého návrhu má do Bruselu odejít již na konci dubna.](#)

„Aktuální verze návrhu jsou podpultové zboží, informace na webových stránkách vlády jsou zcela nedostatečné,“ postěžovala si minulý týden Anna Kárníková z Hnutí Duha v [online debatě nazvané „Co podpoří český plán obnovy?“](#), kterou uspořádala Česká podnikatelská reprezentace při EU (CEBRE). „Toto není národní plán, zatím je to plán uzavřené skupiny soukromníků. Je těžké tady diskutovat o něčem, co nemáme před sebou,“ potvrdil nedostatek informací o tom, jak chce česká vláda miliardový balík využít, Daniel Münich z think tanku IDEA.

O základních parametrech unijního plánu na obnovu ekonomiky, který dostal název Next Generation EU, se Evropská rada dohodla na mimořádném zasedání v červenci minulého roku. Vyčlenila pro něj 750 miliard eur, většina chce mezi členské státy rozdělit právě prostřednictvím RRF. [Pro využití těchto prostředků sice nastavila základní priority](#) (minimálně 37 procent má například směřovat do „zelených“ projektů, minimálně pětinou mají členské státy podpořit digitalizaci), konkrétní plán na to, jak tuto mimořádnou finanční injekci využijí k nastartování ekonomiky po pandemii, ale nechala na členských státech.

První verzi českého vládního záměru na využití peněz z RRF představil premiér Andrej Babiš předsedkyni Evropské komise Ursule von der Leyen v říjnu. Počítá s tím, že Česko většinu balíku (118 miliard) vydá na tzv. zelenou tranzici a investovat bude zejména do infrastruktury. Vláda si vysloužila kritiku za to, že její návrh postrádá vizi, která by brala v úvahu budoucí trendy a zohlednila potřebné strukturální reformy. Kritici jí vyčítali, že se peníze chystá doslova nalít do betonu.

Od ledna ministerstva zapracovávali připomínky Evropské komise a dokument postupně upravovali. Podle kusých zpráv, které se objevovaly v médiích, bylo vyjednávání zřejmě turbulentní. Tak například ministr Karel Havlíček si jako šéf ministerstva průmyslu a obchodu na konci února na jednání tripartity postěžoval, že požadavky nejrůznějších institucí a ministerstev jsou zhruba o 100 miliard vyšší, než [kolik Česká republika celkem dostane](#) (ceskenoviny.cz). Jako ministr dopravy ale slíboval 36 miliardovou investici z RRF do resortu dopravy, která měla být využita zejména pro výstavbu chytrých železnic, ale například také na stavbu obchvatů. [O dva týdny později pak konstatoval, že se nově vlaky z RRF kupovat nebudou](#) (zdopravy.cz). Že se s rozložením jednotlivých zdrojů „hýbalo“ docela nedávno, připomínala při online debatě i Silvana Jirotková (facebook CEBRE).

Pro školství se podle dostupných informací počítá s 18 miliardami (8 pro regionální a 10 pro vysoké školství), které Evropská unie uvolní mezi lety 2021 až 2026. Pro srovnání – zvýšení platů o 9 % znamená roční navýšení nákladů pro státní rozpočet zhruba o 10 miliard. Konkrétní vize, jak budou prostředky využity, zatím veřejně diskutována není. Přitom návratnost investice do vzdělání je vysoká, jak upozornila například [studie think tanku IDEA](#). Analytik EDUin Karel Gargulák upozorňuje, že vyspělé evropské země se chystají po pandemii do vzdělávání výrazně investovat. „Například v únoru 2021 oznámila nizozemská vláda uvolnění 8,5 miliard eur na víceletý Národní vzdělávací program. Ten je zaměřen na obnovu a rozvoj vzdělávání, na dohánění a kompenzaci ztrát z učení z důvodů uzavření škol,“ [píše v komentáři na webu motejlekskocdopole.com](#). Jak by se daly účelně využít miliardy z RRF, [navrhuje EDUin v tiskové zprávě](#).

Návrh NPO by v příštích týdnech měl projít připomínkovým řízením. Uzávěrka pro odeslání Evropské komisi je pro Česko stejně jako pro všechny ostatní členské státy na konci dubna. Zhruba v polovině roku by měl být evropskými institucemi schválen a už tento rok by z něj měly do Česka přijít první peníze.

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z [EDUKalendáře](#))

- **17. – 19. 3., Hodnotové vzdělávání – metodický kurz**

PODPOŘTE beduin:

Týden co týden připravujeme beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom zajistili bezplatnou dostupnost pro naše čtenáře a zároveň udrželi současnou kvalitu, potřebujeme Vaši pomoc. Dar ve výši 200 pokryje přípravu beduinu pro Vás a jednoho dalšího odběratele na celý rok.

DAROVAT